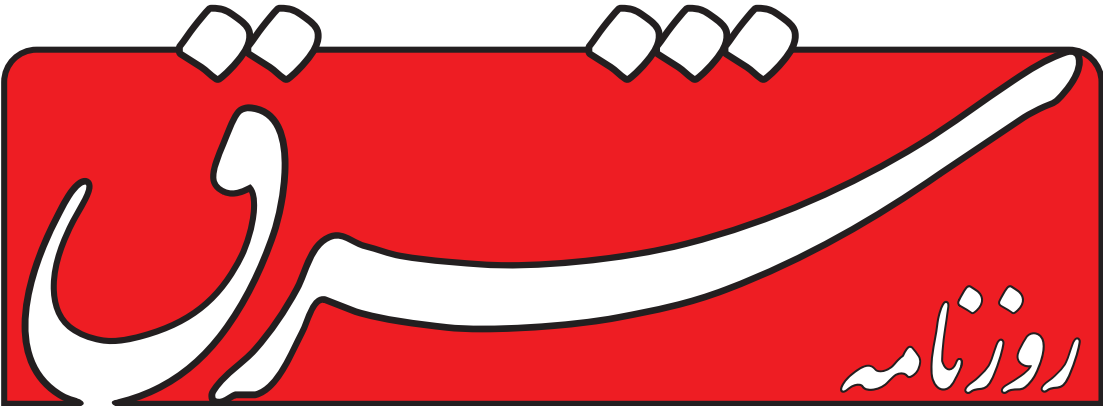

گزارش «شبکه شرق» از آخرین یافته‌ها درباره «خودکشی» دانشجوی دکتری دانشگاه تهران

همه ماجرا «مقاله» است؟

«خودآسیب‌رسان» توصیفی است که علیرضا وجهی در قامت معاون دانشجویی دانشگاه تهران درباره اتفاق تلخ روز شنبه دانشکده فنی دانشگاه تهران استفاده کرد. دیروز گزارش‌ها از دانشگاه تهران حکایت از مرگ یک دانشجوی دختر داشت. کمی بعد، مسئولان دانشگاه تهران در اظهاراتی رسمی اعلام کردند…

دوشنبه ۱۴ آذر ۱۴۰۱ • ۱۰ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ • ۵ دسامبر ۲۰۲۲ • سال بیستم • شماره ۴۴۳۸ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰۰ تومان

دوشنبه ۱۴ آذر ۱۴۰۱ • ۱۰ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ • ۵ دسامبر ۲۰۲۲ • سال بیستم • شماره ۴۴۳۸ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰۰ تومان

در «شرق» امروز می‌خوانید: آذر منصوری پیشنهادهای مطرح‌شده در دیدار فعالان سیاسی با علی شمخانی را تشریح کرد، عذرخواهی بابت آب‌گرفتگی‌هایی که عمیق نبود **و یادداشت‌هایی از محمود فاضلی، مریم مرامی**

بازتاب

پاسخ سازمان برنامه و بودجه به سرمقاله «شرق»

نقاط قوت برنامه هفتم را وارونه نکنید

سازمان برنامه و بودجه در واکنش به سرمقاله روزنامه «شرق» در تاریخ هفتم آذر با عنوان «برنامه هفتم توسعه، شوخی یا جدی؟» جوابیه‌ای ارسال کرده که به شرح زیر است.

گزارشی با عنوان «برنامه هفتم توسعه، شوخی یا جدی؟» مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۷ در آن روزنامه منتشر شده؛ مقتضی است براساس ماده ۲۳ قانون مطبوعات و به منظور رفع ابهام و روشن‌شدن افکار عمومی، دستور فرمایید این پاسخ در همان صفحه با همان فونت و اندازه و با تیر ذیل در اسرع وقت در آن روزنامه منتشر شود.
بیش از یک سال کار تحقیقاتی از سوی دو مرکز پژوهشی سازمان برنامه و بودجه، تدوین بیش از ۳۰ مجلد اسناد پشتیبان، بیش از هزار ساعت کار پژوهشی غیررسمی، اجتناب از برنامه‌ریزی با رویکرد جامع‌محوری و حرکت به سمت مسئله‌محوری، اتکا به اسناد بالادستی و اسناد آمایش سرزمین همگی از نقاط قوت بارز برنامه هفتم توسعه است که نویسنده سعی کرده با استدلال‌های ضدونقیض تصویری نادرست و غیرمنصفانه از برنامه هفتم توسعه به تصویر بکشد. برخلاف نظر نویسنده محترم برنامه هفتم توسعه براساس سیاست‌های کلان برنامه که ماه‌ها در جلسات مجمع تشخیص مصلحت نظام مورد بررسی قرار گرفته، تهیه و تدوین می‌شود. در این برنامه هدف‌گذاری ۸درصدی نرخ رشد اقتصادی متاثر از جهت‌گیری‌های سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ بوده است؛ بنابراین برنامه هفتم توسعه با ابتدا به تحقق اهداف سند چشم‌انداز و سند تحول دولت مردمی هدف‌گذاری شده است.

ادامه در صفحه ۴

سرمقاله

چرا اقتصاددانان به خط نمی‌شوند؟

حجت میرزایی

در خردادماه گذشته ۶۱ اقتصاددان با تنوعی نسبی از دیدگاه‌ها و رویکردهای اصلی علم اقتصاد، نسبت به تداوم روندهای اقتصادی هشدار دادند و برای پیشگیری از آسیب‌های بزرگ‌تر، خواستار اصلاح ساختار و کارکرد حکمرانی شدند. چهار ماه پس از آن در مهرماه و در پی آغاز اعتراضات خیابانی، پنج اقتصاددان شناخته‌شده با دیدگاه اقتصاد بازار در نامه‌ای مشترک، تحلیلی اقتصادی برای ریشه‌یابی این اعتراضات با بازخوانی سیاست‌های گذشته ارائه دادند. در هر دو مورد جز پاسخ‌هایی تکراری از کیهان پاسخ دیگری از سوی دولت یا حامیان سازمانی و رسانه‌ای آن ارائه نشد. شواهد قاطعی وجود دارد که تلاش‌های زیاد برای تدوین و ارائه پاسخ از سوی اقتصاددان‌های حامی دولت سیزدهم به نتیجه‌ای نرسیده است. چرا هیچ‌یک از اقتصاددان‌های حامی درون و بیرون دولت تمایلی برای دفاع از عملکرد اقتصادی دولت ندارد؟ چرا حتی در حد یادداشت‌های رسانه‌ای کسی از اقتصادخوانده‌های درون یا بیرون دانشگاه‌ها که خود را همسو با دولت سیزدهم معرفی کردند یا در نامه‌های پر امضا به حمایت از رئیسی در دوران نامزدی پرداختند و حتی آنها که موقعیت و اعتبار خود را به همسویی ایدئولوژیک یا سیاسی با این دولت یا دولت احمدی‌نژاد مدیون و وابسته‌اند، حاضر به ارائه یک دفاع قابل قبول یا حداقلی از عملکرد ۱۵ماهه دولت سیزدهم با معیارهای علمی نیستند؟ چرا نشان و آثاری از دانشکده‌ها، پژوهشکده‌ها و اندیشکده‌های اقتصادی که در مناظره‌های دوران انتخاب گفته می‌شد همه در یاری دولت سیزدهم به خط شده‌اند، دیده نمی‌شود؟

یک کارکرد مهم و نقشی همگانی علم اقتصاد ایجاد زبان گفت‌وگو-مؤثر میان دولت و ملت برای دستیابی به تفاهم و گفت‌وگوی میان شهروندان برای دستیابی به انسجام اجتماعی است. بهره‌گیری درست و به‌موقع و ابرازمند از این امکان می‌تواند به نزدیکی ذهن و زبان دولت و مردم و کاهش فاصله میان ذهنیت و تصورات با واقعیت‌های اقتصادی به طور مؤثری کمک کند. هرچه تنگنای اقتصادی بزرگ‌تر باشد، نیاز به این گفت‌وگو در چارچوب علم اقتصاد بیشتر است؛ اما چرا دولت توان بهره‌گیری از این امکان و فرصت مهم را ندارد؟

امروز که نرخ تورم کم‌کم به ۵۰ درصد نزدیک می‌شود و در شاخص فلاکت رکوردهای جدید ثبت می‌شود و همه وعده‌های اصلی دولت در اقتصاد یعنی ساخت سالانه یک میلیون مسکن، ایجاد سالانه یک میلیون شغل جدید و کاهش نرخ تورم تا نصف و سپس یک‌رقمی‌شدن آن، تثبیت نرخ ارز و توسعه صادرات غیرنفتی به فاصله‌ای بزرگ به شکست و ناکامی رسیده، دولت، امید به حمایتی اندک از گروه‌های همسو یا همسود دولت حتی در محافل مداحی نیز ندارد و انتظاری برای یافتن و معرفی حتی دستاوردی اندک در اقتصاد از سوی اقتصاددانان دولت در وزارت اقتصاد، بانک مرکزی، سازمان برنامه و بودجه و... یا حتی وعده بهبود در آینده هم نمی‌رود.

ادامه در صفحه ۴

شرق:«در فیلم‌های زنده‌یاد علی حاتمی گرایش شدیدی به استعمال الفاظی که متمایز از زبان روزمره و عادی است، دیده می‌شود. کاربرد ساخت نحوی کهنه زبان در فیلم‌های او، در بسیاری موارد، جانشین ساخت نحوی معمولی و روزمره شده است. به عبارت دیگر، یکی از عوامل تشخیص زبان فیلم‌های حاتمی استفاده از کلمه‌ها و ترکیب‌های فغیم و گاه مهجور و انتخاب تلفظ قدیم‌تر کلمات است که با لحن و غنای مخصوصی، که باید آن را جزء سبک او به حساب آورد، همراه است. البته او کلمات یا ساخت نحوی جمله‌ها را فقط از حیث قدمت و کهنگی آنها به کار نمی‌برد؛ بلکه به توازن و ضرابهنگ و ریتم کلمه‌ها و ترکیب‌ها نیز کاملاً توجه داشت. همچنین او از زبان محاوره گوجه‌بازاری و آوای دوره‌گردها نیز بهره می‌گرفت و بافت ادبی و زبان فصیح را با کنایه‌ها و ترکیب‌های عامیانه و مثل‌های رایج درمی‌آمیخت و این درآمیختگی که گاه با ظرافت تمام انجام می‌گرفت، امتیاز اصلی زبان او است.»

این جملات تعبیر عباس بهارلو، منتقد سرشناس سینمای ایران، درباره شیوه بیان و دیالوگ‌نویسی علی حاتمی است. فیلم‌سازی که تاریخ و جامعه پیرامونش را به سبک و سیاق خودش به تصویر کشید. هرچند نوع نگاه او گاه با طعنه‌هایی از سمت منتقدان روبه‌رو می‌شد. او معتقد بود بخش عمده‌ای از این نقدها از سر صداقت است؛ ولی به دلیل ناکاه‌بی به بخش نمایش و آگاهی به امور علمی و تحقیقی حاصل می‌شود. حاتمی تفاوت‌های فرهنگی در نگاه اندیشمندان و روشنفکران به سینما را یکی از دلایل چنین نقدهایی می‌دانست و معتقد بود آتارش نه واقعیت است و نه رؤیا. تصاویری است که اگر در تاریخ رخ می‌نمود، تاریخ را زیباتر می‌کرد. نشانه‌هایی در دست نیست که چنین اتفاقاتی در تاریخ رخ نداده؛ ولی انکار تاریخ را رنگ‌آمیزی می‌کند و جلای بیشتری می‌دهد. امروز، بیست‌وششمین سالمرگ او است. فیلم‌سازی که هرگز برای فیلم‌نامه‌هایش نامزد سیمرغ نشد و جشنواره فیلم فجر روی خوشی به آتارش نشان نداد. هنرمندی با انبوهی از ایده‌ها و فیلم‌نامه‌های ساخته‌نشده که زندگی مجال ساخت آنها را از او گرفت. در سالگرد درگذشت او وجوه مختلف کارنامه‌اش را از نگاه منتقدان سینمایی بازخوانی می‌کنیم.

این پرونده را در صفحه‌های ۶ و ۷ بخوانید

یادداشت

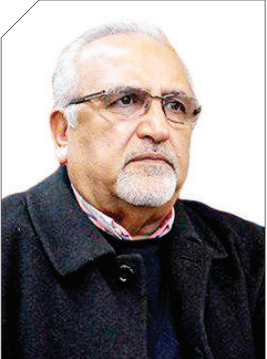
شراکت راهبردی و سودآور ایران و روسیه

با خروج نیروهای روسیه از خرسون و غیبت ولادیمیر پوتین از گروه G20 در نهمین ماه پس از آغاز تهاجم به اوکراین، روسیه در صحنه بین‌المللی بیش از پیش منزوی و آسیب‌پذیر شده است. به نظر می‌رسد حتی دو قدرت متحد یعنی چین و هند از این متحد دست‌وپاگیر و شکست‌خورده

فاصله گرفته باشند با وجود این، روسیه همچنان روی ایران که تحت تحریم و مشتاق مبارزه با سلطه آمریکااست، حساب باز می‌کند. همچنین ادعا می‌شود که اخیراً برخی از نیروهای زبده ارتش افغانستان که توسط آمریکایی‌ها آموزش دیده‌اند و پس از سقوط کابل و بازگشت طالبان به‌عنوان پناه‌جو به کشورهای دیگر رفته‌اند، برای پیوستن به ارتش روسیه در جنگ با اوکراین اعزام شده‌اند. ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور ایران در روز شنبه ۱۲ نوامبر بر اتحاد و دوستی تهران با مسکو تأکید کرد، تا جایی که ولادیمیر پوتین از تشدید همکاری‌ها میان روسیه و ایران در بسیاری از حوزه‌های اقتصادی، سیاسی و تجاری از جمله حمل‌ونقل و لجستیک صحبت کرد. بنابر اظهارات وزیر امور خارجه ایران، ماه‌ها قبل از جنگ اوکراین تعدادی پهپاد در اختیار روسیه قرار داده شده است.

هیچ‌کس در ایران شکست‌های نظامی تحقیرآمیز ایران در برابر امپراتوری روسیه در قرن نوزدهم را که منجر به خسارات ارضی قابل‌توجهی در قفقاز شد (معاهده گلستان در ۱۸۱۳ و به‌ویژه عهدنامه ترکمان‌چای در ۱۸۲۸ که در آن modal جمهوری آذربایجان و بخشی از ارمنستان به روسیه واگذار شد) فراموش نکرده است. اشغال اصفهان توسط نیروهای روس در سال ۱۹۱۶ در بحبوحه جنگ جهانی اول با وجود اعلام بی‌طرفی ایران در خارطه همگان باقی مانده است. بااین‌حال رقابت‌های نظامی و ارضی هرگز مانع از نزدیکی دو امپراتوری همسایه نشده و حتی ممکن است تبدلات تجاری، فرهنگی و فکری آنان را تسهیل کرده باشد. امروزه، تجربه نظامی ایران برای ایالات متحده و روسیه از اهمیت بسزایی برخوردار است و موقعیت ممتازی را برای آن به ارمغان می‌آورد. در درجه اول، ایران در حال تقویت توانایی عملیاتی خود در حفظ رابطه با روسیه است. مطمئناً فروش پهپاد به روسیه می‌تواند زمینه‌ساز گسترش زرادخانه ایران به‌ویژه برای دستیابی به سامانه دفاع ضدهوایی S-400 و بمب‌افکن‌های پیشرفته سوخو-۳۴ باشد و این همان چیزی است که ترکیه خواهان آن بود و خشم ناتو را برانگیخت.

با اعلام فرمانده نیروی هوافضای جمهوری اسلامی مبنی بر ساخت موشک مافوق صوت، مسابقه تسلیحاتی چرخش شدیدتری به خود گرفت. این سلاح که قادر به مانور دادن در هر سیستم دفاع هوایی

بررسی تشدید نگرانی ایران درباره آغاز تجاوز زمینی ترکیه به شمال سوریه در گفت‌وگو با علی اکبر فرزانی

نگاه تهران به کردها متفاوت از آنکارا است

شرق: در گفت‌وگوی تلفنی سه‌شنبه گذشته بین حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه کشورمان و مولود چاووش اوغلو، وزیر خارجه ترکیه، آخرین وضعیت تحولات مرزی و درگیری‌های نظامی بین دو کشور ترکیه و سوریه مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت...

صفحه ۳

گفت‌وگوی مکتوب دبیر کل حزب مؤتلفه اسلامی و مدیرمسئول روزنامه «شرق»-۳

در تکاپوی گفت‌وگوی مولد

۱۱ از گلابه رئیسی تا خبر افزایش ۲۰ درصدی دستمزدها در ۱۴۰۲

غیر علنی‌های بهارستان و پاستور

وضعیت این روزهای فوتبال و مسئولانش

کاناپه را سفت بچسبید

ماجرای واگذاری ۱۰ هزار کانتینر در بندر رجایی

حراج عجیب کانتینر

۴

یادداشت

نقش داوطلبان در حکمرانی

حسین ناصری
روان‌شناس پیشگیری

امروز، چهاردهم آذر، روز داوطلبان است. هدف از گنجاندن این روز در تقویم جهانی، افزایش مشارکت شهروندان در کمک به دولت‌هاست تا با دقت و سرعت بیشتری اهداف توسعه پایدار محقق شود. سه ویژگی داوطلب‌بودن عبارت‌اند از: ۱- افراد، آزادانه تصمیم به فعالیت‌های داوطلبانه می‌گیرند، ۲- فعالیت‌های داوطلبانه برای خیررساندن و کمک به دیگران انجام می‌شوند و ۳- برای انجام این فعالیت‌ها، انگیزه‌های مالی وجود ندارد. اقدامات داوطلبانه یکی از سازوکارهای مهم برای ایجاد تغییرات اجتماعی، محیطی و اقتصادی است. البته که اقدامات داوطلبانه براساس ارزش‌های جهان‌شمولی نظیر آزادی، تعهد، برابری، همبستگی، بخشش، همدلی و احترام به دیگران شکل می‌گیرند. ویژگی اصلی داوطلب‌گرایی این است که زمینه اجتماعی را برای مشارکت مدنی ایجاد می‌کند.

ادامه در صفحه ۵

توضیح

شنبه ۱۲ آذر ماه گفت‌وگویی با سید محمد بهشتی به بهانه بازخوانی پرونده مدیریت سینمای ایران بعد از انقلاب و سیر سینمای سیاسی انجام شد و در ابتدای این گفت‌وگو به پیشینه سید محمد بهشتی و سال‌های مدیریتش در بنیاد سینمایی فارابی و البته دبیری جشنواره فیلم فجر طی سال‌های ۱۳۶۲ تا ۱۳۷۲ اشاره کردیم. بعد از چاپ این گفت‌وگو سید محمد بهشتی درباره نقشش در هدایت جریان‌های فرهنگی دوران مدیریتش در کمال بزرگواری تأکید کرد تصمیم‌گیری‌ها و مدیریت سینمایی آن دوران به صورت گروهی انجام می‌شد و او بخشی از این گروه بوده است.

انا لله و انا الیه راجعون

با نهایت تأسف درگذشت

مر حوم مغفور غلامرضا مجرد

را به اطلاع کلیه خویشاوندان دوستان و همکاران

عزیز می‌رساند. در ضمن مر اسم ختم آن عزیز

از دست‌رفته روز سه‌شنبه ۱۵/۹/۱۴۰۱ از ساعت

۱۴ الی ۱۵:۳۰ در مسجد الزهرا واقع در شهرک

غرب، فاز دوم خیابان هرمزان برگزار می‌شود.

از طرف خانواده‌های مجرد و گرمی

برادر گرامی جناب آقای شهرام احمدپور

با نهایت تأثر درگذشت خواهر گرامیتان را تسلیت عرض

می‌کنیم و آرزوی صبر و سلامتی برای شما و بازماندگان

داریم. روحشان شاد و جایگاه ابدیشان سبز.

ابوالفضل سلطانی، حسن مراد گرمی، علی الوندی

و راحله محمدی